

Drugs en spiritualiteit: een occult perspectief Pablo Sender

Pablo Sender is afgestudeerd in biologische wetenschappen en is lid sinds 1996. Hij werkte voor de TS in Adyar, op het nationale centrum van de TS in Amerika en leeft en werkt nu in het TS centrum in Krotona. In oktober 2017 zal hij in Naarden het seminar *Seeking the True Self, A Retreat for Meditation and Self Knowledge* leiden.

In onze cultuur worden psychoactieve drugs* door sommige mensen gebruikt als vrijetijdsbesteding, als een genotmiddel of als een manier om de werkelijkheid te ontvluchten. Er zijn echter ook mensen die, al dan niet bewust, hopen iets diepers te vinden – iets dat onder de categorie spiritualiteit kan worden gerangschikt.

De meeste spirituele tradities ontmoedigen of verbieden zelfs het gebruik van drugs, hoewel ze slechts zelden duidelijk verklaren waarom ze ertegen zijn. Theosofie heeft echter, door de rijke geschiedenis aan occultisten en helderzienden, een unieke positie om tal van spirituele fenomenen op een bijna wetenschappelijke manier uit te leggen.

De psychedelische ervaring**

Veel ervaringen onder de invloed van drugs kunnen resulteren in het openen van de deuren van waarneming naar één of ander aspect van de realiteit dat gewoonlijk buiten het bereik van de fysieke zintuigen ligt. Dit wil echter niet zeggen dat deze ervaringen spiritueel zijn. Mevrouw Blavatsky (HPB) verklaarde dat het niet-fysieke aspect van de realiteit bestaat uit verschillende dimensies of niveaus, die verschillen in hun mate van stoffelijkheid. 'Boven' het fysieke niveau van waarneming bevinden zich niveaus die psychisch van aard zijn; en daarboven bevindt zich het spirituele gebied. Alleen wanneer bewustzijn werkzaam is op de spirituele gebieden ervaart de persoon hoedanigheden als vrede, wijsheid, liefde en compassie.

Noten van de vertaler:

* Psychoactieve middelen zijn stoffen of substanties die uitwerking hebben op de psyche. Deze stoffen hebben invloed op het gedrag of de beleving van de gebruiker. Dit kan gaan om een hallucinogeen effect, maar ook om sedativa of nootrope stoffen.

** Een psychedelische ervaring wil zeggen dat iemand op een voorheen onbekende manier waarneemt, buiten zijn gebruikelijke beperkingen en ongeremd.

Welke van deze niveaus komt onder de invloed van drugs voor onze gewaarwording beschikbaar? Volgens HPB is dit het niveau dat direct boven het fysieke ligt, meestal 'het astrale niveau' genoemd (Blavatsky, *Collected Writings*, 12:662). Zij definieert deze dimensie als volgt: *Het astrale gebied, de psychische wereld van bovennatuurlijke waarnemingen en bedrieglijke taferelen... Nooit werd een bloesem, in die gebieden geplukt, hier op aarde gebracht zonder zijn slang om de stengel gekronkeld. Het is de wereld van de Grote Illusie* (Blavatsky, *De stem van de stilte, Glossarium I:18*; nadrukkelijk hier en in andere aanhalingen in het origineel).

HPB beziet dit rijk sceptisch. Zij acht het niet alleen een gebied van illusie, maar zij schrijft ook in *De stem van de stilte* dat het *gevaarlijk is in zijn verraderlijke schoonheid*. Zij waarschuwt: *Wees voorzichtig, Lanoo (leerling), opdat uw Ziel, verblind door illusoire glans, niet talmt en gevangen wordt in zijn bedrieglijke licht* (Blavatsky, *De stem van de stilte*, 8).

Waarom wordt het astrale niveau op deze manier beschouwd? C.W. Leadbeater schreef: *(Drugs) brengen ongenueanceerde indrukken uit de astrale wereld opnieuw in het fysieke bewustzijn. Deze komen in het algemeen uit het onderste gedeelte van het rijk waarin alle astrale stof en alle elementale essentie die betrekking heeft op de lagere driften en neigingen zijn opgehoopt. Soms komen ze uit iets hogere regionen van zinnelijke genot. . . maar deze zijn nauwelijks beter dan de andere* (Leadbeater, *Talks*, 02:34).

Het astrale rijk is in de grond zinnenstrelend van aard. Zijn lagere deel is het rijk van de passies en verlangens, en stimuleert de dierlijke natuur in ons. Het kan ook verschrikkelijke ervaringen brengen. Het hogere aspect van deze wereld is echter aantrekkelijk, veel mooier en aangenamer dan de fysieke wereld. Wat zou er dan verkeerd aan zijn om dit niveau van het astrale rijk te ervaren?

Als spirituele zoekers zich bewust worden van dit prachtige rijk, lopen ze gevaar gegrepen te worden door deze wereld, en iedere hogere zoektocht uit het oog te verliezen. Om die reden worden in de christelijk mystiek dergelijke waarnemingen, die mystici vaak overkwamen, uitgelegd als verleidingen door satan, op hun pad gebracht om hen op een dwaalspoor te brengen.

In haar artikel *Sham ascetisme* (vertaler: schijn-ascetisme) merkt HPB op: *Een Sadhu (religieuze asceet) die ganja en sooka – bedwelmende drugs – gebruikt, is slechts een schijn-asceet. In plaats van zijn volgelingen naar moksha (bevrijding) te leiden, sleurt hij ze slechts samen met zichzelf de greppel in, ongeacht zijn lopen en slapen op spijkers. Een mooie handel voor een religieuze leraar!* (Blavatsky, *Collected Writings*, 4:351)

De drugs die in India bekend zijn als ganja en sooka (or sukha) zijn cannabisderivaten (marihuana). In het westen is lang gedebatteerd over de vraag of deze substantie schadelijk is of niet. Tegenwoordig wordt het vaak beschouwd als een 'softe' of relatief onschadelijke drug. De moderne wetenschap heeft echter niet het vermogen om de invloed van drugs op het verborgen aspect van menselijke wezens in te schatten. Dat kan alleen worden gedaan door hen die ervaring hebben

met occulte wetenschap, en de juiste observatiemiddelen hebben. Geoffrey Hodson geloofde dat de idee dat marihuana 'soft' is, een vergissing is: *Volgens mijn helderziende onderzoeken is marihuana ... niet slechts een toegangspoort naar iets dat slechter en schadelijker is, maar het is in zichzelf destructief voor de werking van bewustzijn, vooral als het op grote schaal wordt gebruikt. Het zou naar mijn mening zeer te betreuren zijn als enige vorm van aanmoediging werd gegeven om de drug te legaliseren* (Zie: Keidan, *Mature Answers* voor alle citaten van Hodson in dit artikel).

Effecten op de hersenen

HPB merkte op *dat het gewoontegebruik van hasjiesj, opium en soortgelijke drugs destructief is voor de ontwikkeling van innerlijke krachten* (Blavatsky, *De sleutel tot de theosofie*, 262). De reden hiervoor kan verband houden met twee klieren in de hersenen, de pijnappelklier en de hypofyse, die rechtstreeks verbonden zijn met zogenaamde 'veranderde' bewustzijnsstaten.

Volgens HPB wordt psychisch inzicht veroorzaakt door de 'moleculaire beweging' van de pijnappelklier. Indien kunstmatig gestimuleerd veroorzaakt dit 'hallucinaties' (Blavatsky, *Collected Writings*, 12:698). Zij brengt de pijnappelklier in verband met het 'derde oog' dat – zegt zij – *de meester van, en het belangrijkste orgaan voor spiritualiteit in de menselijke hersenen is*. De occulte activiteit van deze klier *geeft spirituele helderziendheid* en kan de ziel *naar de hoogste graden van waarneming brengen* (Blavatsky, *Collected Writings*, 12:619, 698; *Dialogue* 409).

Eén van de effecten van drugs (en in mindere mate van alcohol) is over-stimulatie van deze klieren, zodat zij zich kunstmatig kunnen openstellen voor waarneming van subtielere niveaus. Dit is echter een krachtige methode die schade kan toebrengen. Daarom schreef HPB aan de leden van de Esoterische Sectie van de Theosophical Society (TS): *Wijn, alle soorten sterke drank, verdovende middelen of bedwelmende drugs ... hebben een directe schadelijke invloed op de hersenen, en speciaal op het 'derde oog' of pijnappelklier ... Zij verhinderen absoluut de ontwikkeling van het derde oog, in het oosten 'het Oog van Shiva' genoemd* (Blavatsky, *Collected Writings*, 12:496).

Geoffrey Hodson nam een soortgelijk effect waar: *Onafgebroken gebruik, soms zelfs een enkele dosis van een drug als LSD kan de delicate werking van bewustzijn in de hersenen blijvend beschadigen, speciaal met betrekking tot het schakelingmechanisme van de thalamus en hypothalamus met de pijnappelklier en de hypofyse. Hierdoor wordt enige werkelijke spirituele vooruitgang in dit leven geblokkeerd*.

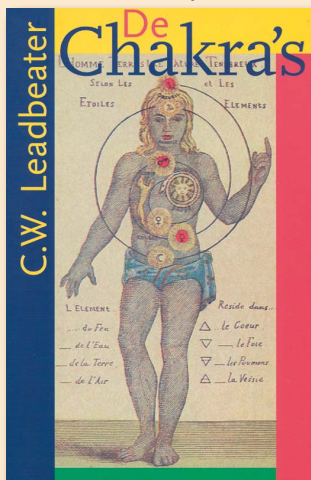
Zo ook constateerde Dora Kunz, mede-ontwikkelaar van de energie-genezende techniek die bekend is onder de naam 'Therapeutic Touch', *een verstoring in de relatie tussen de schildklier, de bijniere, de hypofyse en de hypothalamus regio* bij drugsverslaafde patiënten (Karagulla and Kunz, 150).

Als de organen die een brug vormen tussen de hersenen en de spirituele natuur blijvend worden beschadigd, wordt het waakbewustzijn gescheiden van zijn werkelijke bron. Dit kan leiden tot een gemis aan spirituele gevoelens en aspiraties, een

afwezigheid van verantwoordelijkheidsgevoel, een egoïstische houding, depressie en angst.

Effecten op het etherisch web en de chakra's

Tussen de fysieke en astrale lichamen bevindt zich een laag etherische stof. Terwijl deze de vitaliteit (prana) en de spirituele invloeden toestaat om het lichaam binnen te komen, houdt ze de krachten en entiteiten van het astrale niveau buiten het bereik van het wakend bewustzijn. Dit 'etherische web' kan op verschillende manieren worden beschadigd. Eén soort van beschadiging wordt veroorzaakt door overmatig gebruik van alcohol en tabak en door de consumptie van drugs. Dit is te wijten aan de chemische structuur van deze substanties. In de woorden van Leadbeater: *Bepaalde drugs en dranken – vooral alcohol en alle narcotica, inclusief*

tabak – bevatten stoffen die bij hun afbraak vervluchtigen, en een deel daarvan gaat vanuit het fysieke niveau naar het astrale ... Als dit plaatsvindt in het lichaam van de mens snellen deze bestanddelen door de chakra's in de tegenovergestelde richting van wat de bedoeling is, en door dit herhaaldelijk te doen beschadigen en verwoesten zij uiteindelijk het delicate web. Deze bestanddelen kunnen, afhankelijk van iemands constitutie, twee verschillende effecten produceren. Ze kunnen het web wegbranden en daarmee 'de deur openen voor allerlei abnormale krachten en kwalijke invloeden' of ze kunnen een soort 'verbening' van het web teweegbrengen, zodat, in plaats dat er teveel invloeden van het ene gebied naar het andere doorkomen, er te weinig doorheen gaan (Leadbeater, De Chakras, 95-96).

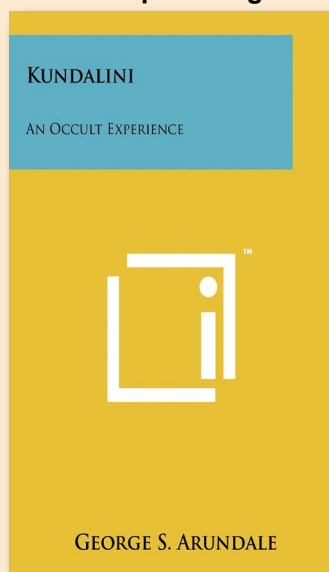
Het eerste effect maakt mensen overgevoelig voor niet-fysieke invloeden. Zij worden excessief beïnvloed door de emoties en gedachten die in hun omgeving voorkomen. In meer extreme gevallen lopen zij kans bezeten te worden door astrale entiteiten, zelfs zonder het te beseffen. Het tweede effect maakt een mens ongevoelig, zelfs voor spirituele invloeden. De uiterlijke manifestatie hiervan is gelijk aan wat is beschreven over de beschadiging van de pijnappelklier.

Hodson, die op het terrein van energie-genezing heeft gewerkt, had vaak te maken met de nadelige gevolgen van verschillende soorten schadelijke praktijken. Zijn waarnemingen bevestigen die van Leadbeater, althans voor wat betreft het eerste hierboven beschreven effect. Met betrekking tot het etherische web als een 'schild' zei Hodson: *Als verboden drugs worden geconsumeerd, bestaat de kans dat dit schild wordt afgebroken, waardoor negatieve invloeden van de astrale wereld de kans krijgen de aura binnen te dringen, met name door de chakra's die de psychische zintuigen zijn. Deze problemen kunnen variëren van hallucinaties en wanen tot een volledige bezetenheid door een menselijke of sub-menselijke entiteit. Als het proces van misbruik een gevorderd stadium heeft bereikt, kan ik geen enkele vorm van genezing bewerkstelligen.*

Ten aanzien van de chakra's bracht in de jaren rond 1960 met Shafica Karagulla M.D. uitgevoerd onderzoek bij drugsverslaafden, Dora Kunz tot de volgende observatie: *De meest in het oog springende bevinding in deze gevallen van drugsverslaving was de ritmestoornis in zowel de kern als de bladen van de etherische solar plexus chakra, die het hele etherische lichaam beïnvloedde. ... Verder was sprake van een duidelijke vermindering van de helderheid (van de chakra) ... en het weglekken (van vitaliteit) op die plek maakte dat patiënten zich steeds vermoeid voelden* (Karagulla and Kunz, 150).

Zij observeerde ook dat *de effecten van narcotica zoals morfine en heroïne op het etherische niveau beginnen en dan het fysieke bereiken*. Zij zegt dat, hoewel opiaten nuttig zijn in de medische wereld, het voortdurend gebruik ervan een ongunstige effect heeft op de chakra's. In dergelijke gevallen *wordt de bewegingsrichting binnen in de chakra's door de drug omgekeerd en dit is wat de verslaving veroorzaakt. Op zijn beurt veroorzaakt deze fysiologische verandering in de chakra's een situatie van angst en bangheid bij de patiënt* (Kunz and Karagulla, 151).

Effecten op het hoger bewustzijn

In zijn boek *Kundalini* verklaarde George S. Arundale, de vroegere president van de Theosophical Society: *Alle narcotica, drugs en stimulerende middelen verstoppen het systeem en plaatsen een verdovende ongezonde uitwaseming tussen het individu en alle vormen van hoger bewustzijn* (Arundale, 14). Hoewel deze uitspraak niet erg specifiek is ten aanzien van de aard van de 'verdovende ongezonde uitwaseming' lijken de gekozen woorden te wijzen op een effect dat plaatsvindt op het niveau van de subtiele natuur, eerder dan uitsluitend op het fysieke lichaam en zijn etherische equivalent. In feite observeerde Dora Kunz bij haar onderzoeken van verslaafden dat zij ook werden getroffen in hun astrale (of emotionele) lichamen: *Op het astrale niveau was bij verslaafden de solar plexus chakra ernstig verstoord, met een onregelmatig emotioneel patroon en periodiek gebrek aan energie* (Karagulla and Kunz, 150).

Een laatste opmerking.

Mogelijk worden zelfs hogere beginselen dan het astrale lichaam door de nadelige effecten aangetast, wat kan worden afgeleid uit deze verklaring van Leadbeater: *Het innemen van opium of cocaïne is ... vanuit het occulte oogpunt volstrekt verderfelijk en fataal voor vooruitgang ... Vrijwel alle drugs hebben een schadelijk effect op de hogere voertuigen en moeten daarom zo veel mogelijk worden vermeden* (Leadbeater, *Hidden Side of Things*, 358-59).

Vrije wil kan alleen op een intelligente manier worden uitgeoefend als men voldoende informatie heeft om een bewuste keus te maken tussen alternatieve manieren van optreden. Het is de mening van deze schrijver dat onze organisatie de mensheid een grote dienst kan bewijzen door deze kennis beschikbaar te stellen.

Bronnen

Blavatsky, H.P. , *Collected Writings*, edited by Boris de Zirkoff, 15 volumes, Wheaton: Theosophical Publishing House, 1977–91.

Blavatsky, H.P., *Dialogue on the Mysteries of the After-Life*, Lucifer 3:17 (Feb. 1889), 407–16.

Blavatsky, H.P., *The Key to Theosophy*, London: Theosophical Publishing House, [1987].

Blavatsky, H.P., *The Voice of the Silence*, Adyar: Theosophical Publishing House, 1992.

Karagulla, Shafica, and Dora Kunz, *The Chakras and the Human Energy Fields*, Wheaton: Theosophical Publishing House, 1989.

Keidan, Bill, *Mature Answers*, www.geoffreyhodson.com/Mature-Answers.html.

Leadbeater, C.W., *Talks on the Path of Occultism*, three volumes. Adyar: Theosophical Publishing House, 1980.

Wolf, Michael J., *The Entertainment Economy: How Mega-Media Forces Are Transforming Our Lives*, New York: Crown Business, 2003.

Uit: *Quest Magazine*, winter 2015 (door de auteur zelf ingekorte versie)

Vertaling: Saskia Campert.

Overleden TVN lid

Op 18 april 2017 is overleden
Mevrouw C.E. Gerding - Willebrands uit Baarn.
Zij was 67 jaar en lid sinds 2003.

Moge onze liefde en dankbaarheid haar
begeleiden op haar verdere zielereis.